

Duško Geić i Mirko Slade—Šilović
Trogir

GRAĐA ZA DIFERENCIJALNI RJEČNIK TROGIRSKOGA
ČAKAVSKOG GOVORA OD POLOVICE XIX. DO POLOVICE
XX. STOLJEĆA

UDK 800.87.801.3

Rad primljen za tisak 16. lipnja 1990.

Č

čanbrūn	→ canbrun	čičer	→ cicer
čarāt	→ carat	čif	→ cif
čare	→ care	čikara	→ cikara
čāv	→ cav	čikāt	→ cikat
čegāj	→ cegaj	čikāvāt	→ cikavat
čemūšāt	→ cemušat	činit (se)	→ cinit (se)
čepřjāt	→ ceprjat	čōka	→ coka
čepřkat	→ ceprkat	čòkāt	→ cokat
česmīna	→ cesmina	čūrma	→ curma
češāt	→ cešat	čūt (se)	→ cut (se)
čėvūnja	→ cevunja	čvrčīt	→ cvrcit

Ć

ća	— oče tj. vokativ od ćaća
ća, uskl.	— odatle, van: »Aj ća« tj. odlazi odatle, idi van; također i u

	smislu: gotovo je sve, sve je propalo, sve je definitivno loše završilo: »Dugo smo ga gledali s kraja kako se bori sa valovima, a onda: aj ća, bilo je sve gotovo.«
ćā, pril.	— odavde, daleko: »Gremo ća« tj. idemo odavde; »Ajmo ća« podimo (ponekad se upotrebljava i obliku: »Ajmo ća.ća« ili »Moća«); ća poč-a) pren. pokvariti se: »Ovo vino će ti poč ća«; b) poludjeti, skrenuti s pameti: » Iša je ća pa su ga odveli u ludu kuću.«
ćād	→ ćā
ćāderak	→ ćā
ćākula, -e ž	— trač, brbljanje, prepirka, rječkanje, brbljarija
ćākul, -a m	— brbljarija, riječ: »Čakul po čakul i u čas je prošlo pozapodne«; »Čakul po čakul i došlo je vrijeme obidu.«
ćākūlāt, -an	— brbljati, tračati
ćākūlēta, -e ž	— brbljanje, ćaskanje, razgovor, trač
ćākūlōna, -e ž	— brbljivica, ćaskavica, tračerka
ćāle, -ćalē m	— otac
ćaparīn, -a m	— štikaljka za sušenje rublja
ćapān, -a -o	— uhvaćen
ćāpāt, -an	— uhvatiti, dobiti: »Ove godine ćapa san 50 kvintali maslin«; »Ćapa je za verduru puste milijune«; ćapat u boga razboljeti se: »Iša se potan kupat pa je ćapa u boga.«
ćāpāvāt, -ājen	— hvatati, dobivati: »Ka' mu stanu masline na rod, ćapavat će lipoga uja.«
ćāpit, -in	— ugrabiti: »Jesi li uspija ćapit uja u onoj gužvi?«
ćāradūra, -e ž	— bistrina: »Odozdal se širi ćaradura.«
ćārāt, -an	— bistriti: »Od onamo se nebo pocelo ćarat.«
ćār, -a, -o	— bistar
ćēka, -e ž	— vrst plave ribe slične srdeli ali nešto veća i sa jako mnogo kostiju, lojka
ćēlina, -e ž	— mjesto nad kominom na kojem se suši meso
ćēlōnja, -e m	— osoba bez kose
ćēr, -e ž	— kćerka
ćīfta, -e m	— škrtac
ćīk, -a m	— opušak
ćīka, -e ž	→ ćīk
ćīkēt, -a m	— eksplozivno punjenje: »Bacit ću ti ćiket na kuću.«
ćīmula, -e ž	— izbojak koji naraste iz korijena posječena kupusa
ćīri	— riječ bez značenja u dječjim brojalicama: »Ćiri biri po cetiri...«
ćīribā	— ćiriba ćiribu — riječi bez posebna značenja kojima se služimo kad se želi izraziti nešto začarano, magično, zagonetno: »Ja nisan ništa razumija od svega ca se dogodilo. Sve je to bilo nikako ćiriba-ćiribu«; Kad tko želi glumiti mađioničara, kao uvod u točku nestajanja predmeta kaže: »Ćiri-

	bu-ćiriba« (nešto kao hokus-pokus) ili: »Ćiriba-ćiribu, sa' me vidiš sa' me ne vidiš.«
ćiribŭ	→ ćiriba
ćirit, -in	— viriti: »Niko me ćiri kroz bužu.«
ćiverica, -e	— glava (posprdno)
ćo	— uzvik kojim se tjera pas
ćoka, -e ž	— viseći svijećnjak u crkvi
ćora, -e ž	— ženska osoba koja slabo (ili nikako) ne vidi
ćorāt, -an	— 1. slabo vidjeti: »Danas više neću plest jerbo san pocela ćorāt«; 2. raditi što pri slabom svjetlu: »Moran vo svršit za dana jerbo ću privecer ćorāt uz sviću«; 3. ćorāt mace- ski-dati nerodne pupove sa rodnih reznika loze
ćorav, -a, -o	— slijep
ćoravac, -ca m	— slijepac (podrugljivo)
ćoravica, -e ž	— ženska osoba koja slabo (ili nikako) ne vidi (izraz sadrži dozu prezira)
ćorka, -e m	— ženska osoba (podrug.) koja nosi naočale
ćorkin, -a, -o	— koji pripada ženskoj osobi koja nosi naočale
ćora, - ž	— slijepa ženska osoba
ćorav, -a, -o	— slijep
ćoravac, -ca m	— muška osoba koja slabo (ili nikako) ne vidi (izraz sadrži veliku dozu prezira)
ćoravica, -e ž	— ženska osoba koja slabo (ili nikako) ne vidi; (izraz sadrži dozu prezira): »Ca će meni ona ćoravica solit pamet.«
ćorin, -a, -o	— koji pripada slijepoj ženi
ćoro, -a m	— slijepa osoba, slijepac (podrugljivo); u ruganju (osobito djeca) za osobu koja slabo vidi kažu: »Ćoro gī«;
ćorov, -a, -o	— koji je slijepčev
ćoša, -e ž	— kut (od ćošak): »Glava ti je sva na ćoše.«
Ćozòt, -a m	— stanovnik grada Chioggie
ću	— uzvik za tjeranje magarca (u smislu: kreni!)
ćučat, -an	— sisati
ćučin, -a m	— cucla, duda
Ćućurac, -ca m	— Kaštel-Sućurac
Ćućuranin, -a m	— stanovnik K. -Sućurca
Ćućurka, -e ž	— stanovnica K. -Sućurca
ćuka, -e ž	— malena ribica koja boravi u staništima gdje je kamen ob-rastao algama
ćuknut, -a, -o	— luckast, ćaknut
ćupica, -e ž	— glava
ćurlin, -a m	— vrst morske ptice
ćuš	→ ću
ćuš	— pogreška koja se napravi u nekoj dječjoj igri: »Pa ti je ćuš, sa' je na me red za igrat.«
ćušat, -an	— pogriješiti u igri (učinit ćuš)

ćušávät, -ájén	— opetovano činiti pogreške u kakvoj igri (dječjoj): »Neću se više igrat jerbo san pocela ćušavat.«
ćuš — buš	— »Ni ćuš, ni buš« tj. ni jedne riječi: Doša je, seja i ni ćuš, ni buš.«
ćútít, -in	— osjećati, osjetiti
ćův, -a m	— ćuh, dašak: »Danas nima ćuva vitra.«
ćůvita, -e ž	— sova
ćůvitar, -a m	— 1. koji se ponaša kao sova tj. koji po danu spava a po noći kreće u akciju; 2. pren. gorštak
ćuvitarít, -in	— buljiti kao sova
ćůza, -e ž	— zatvor, aps

D

dä	— ne; U situaciji kada tko priča o svojim planovima, namjerama, željama koje su po mišljenju onih o kojima ovisi njihova realizacija (otac, majka) nerealne onda će oni, kao nezainteresirani za ono što se priča samo kratko reći: »Da!« što je znak njihova neslaganja i odgovor u smislu: »Ništa od toga«; ê da — ne, ne može biti: »Tija bi jemat i ovo i ono ma brez truda. E da.«
däbì, pril.	— bar, barem: »Reka san ti oto dabi sto puti.«
däcij, -a m	— porez
däća, -e ž	— paraliturgijski napjev bratovština
däge	— udari ga (od dati, tj. daj mu): »Ako van ca skrivi dage dvi po cunki.«
dägela	— riječ sa značenjem: više puta ponovi što, daj još opetovano: »Dagela nogon u guzicu«; »Dagela ti s istin stvarima« tj. opet ti, opetovano gnjaviš istim stvarima
däle, pril.	— tek malo
dänci, pril.	— do i, do iti: »Onili su mi danci jenoga« tj. odnijeli su mi do jednoga
dänke,	→ danci
dänka,	→ danci
darôvščina, -e ž	— imanje koje se kome daruje
dät, -an	— dat se- pomaći se, smjestiti se: »Daj se malo tamo« tj. pomakni se malo prema tamo; »Daj se malo vanije« tj. pomakni se više prema vani; dat taj — udariti sa strane, udariti, baciti felšom: »Dä je baloti taj«; dat kontru — uzvratiti istom mjerom; dat prav — dati za pravo; dat dobre ruke — dati napojnicu; dat u nešto — biti preokupiran nečim, imati neke fiks ideje: »Dalo mu je u ženske«; »Dalo mu je da je najboji balotaš« tj. umislio se da je najbolji...; »Dalo mu je u sticanje« tj. opsjednut je težnjom da se obogati; »Dalo mu je na živce« tj. obolio je psihički; dat ruku — pomoći u

- kakvom poslu: »Daj mi ruku da ovo dignen«; dat drugu ruku — bojom premazati drugi put; dat intonak — obojiti podvodnom bojom; dat ligadinu — nanijeti završni sloj boje, žbuke, nekog premaza; pren. uljepšati nešto u priči, pretjerano nekoga hvaliti radi vlastitog probitka; dat se u tugu — odati se tuzi, tugovati; ne dat gledat u se — pren. biti ružan: »Ajme kaka je, ne da gledat u se!«; ne dat na se — djelovati čvrsto i samouvjerenom, ne dozvoljavati kome da te udari ili uvrijedi jer zna da ćeš odvratiti;
- dávāt, -ájēn — davat bele — reagirati na nečiji izazov, udvaranje, davati povoda; davat poton — zaudarati znojem; davat friškinon — zaudarati, vonjati po ribi, mesu tj. vonjati vonjem čega što je svježije, neprerađeno, općenito davati čim — vonjati po čemu; davat na kišu, na jugo, na neku boju, neki miris — osjećati da će kiša, jugo, podsjećati na neku boju, miris; davat malinon — osjećati da je čega malo: »Ova marenda je bila lipa ma daje malinom« tj. podsjeća da je bilo nedovoljno; davat sudon (vino) — osjećati miris bačve kad se konzumira vino; davat fangon-vonjati po blatu: »Ne vaju kupovat trje ako se ne zna di su uvaćene jerbo znadu davat fangon.«
- dávāc - a m — (u vok. dávce), davalac: »Pridi otce ubozi, pridi davce darovi, pridi srdca svitlosti...«, duhovni napjev (zapis A. Dobronić u »Tekstovi pjesmama Trogira i okolice« N. Buble)
- dāž, -a m — kiša
- dāždīt, -īn — kišiti
- debēlilo, -a s — masnoća uz meso, salo, loj, slanina: »Ovo meso jema puno debelila«; »Dā mi je mesar samo debelilo.«
- dēboto, pril. — za malo da ne, skoro, umalo: »Deboto me satrlo auto.«
- dēbul, -a, -o — mršav, slab, iscrpljen
- debūlēca, -e ž — iscrpljenost
- defēnzor, -a m — institucija defenzora puka u srednjovjekovnom Trogiru funkciju koje je obavljao jedan od plemića kojeg je imenovalo Veliko vijeće
- defōra, pril. — izvana, s vanjske strane
- dēk, -a m — dekagram
- dekāpoto, pril. — potpuno, u potpunosti, do kraja: »Ovoga puta je dekapoto gotov« tj. zaista je mrtav
- dēki (pl.) — 1. dekagrami; 2. namirnice koje su se dobivale u racionalnom snabdijevanju stanovništva: »Jesi li bila vazest deke?« tj. namirnice koje su se davale u ograničenim količinama na bonove; »Gruba su to bila vrimenta. Sve je bilo na deke.«
- dēkōt, -a m — lijek u vidu sirupa
- delāmīt, -a m — eksploziv, dinamit
- delāmīta, -e ž — mina
- delībērāt, -ān — osloboditi (se): »Delibera san se i ove nevoje.«

deliberávàt, -ájen	— oslobadati (se)
dèlicija, -e ž	— specijalitet
delikán, -a, -o	— nježan, osjetljiv, oprezan, pažljiv, obziran, uglađen, profinjnjen: »Ova je stvar delikana«; »Ovi je posal delikan.«
delikáno, pril.	— oprezno, nježno, pažljivo, obzirno
demèjâna, -e ž	— trbušasta opletena staklenka
demèžâna	→ demejana
demižâna	→ demejana
dentijêra, -e ž	— zubalo
dèntišta, -e m	— zubar
dènjât (se), -ân	— udostojati (se), ne praviti razliku u kontaktiranju ili druženju s ljudima: »Ova žena se svakoga denja« tj. sa svakim se rado druži
dènjôž, -a, -o	— bit denjož — isto što i denjat se
depjû, pril.	— dovoljno
dèpôžit, -a m	— skladište, podrum
deprôva, pril.	— ispred pramca broda
dèràt (se), -en	— 1. jako puhati: »Bura dere, cipa kâ svi javli«; 2. urlati, jako vikati: »Dere se, krivi kakoko poganac«; 3. kidati, parati; 4. trošiti što upotrebom: »Nemoj mi derat ove gaće ca san ti kupila za o' sveca« tj. nemoj ih upotrebljavati, trošiti; 5. habati
derīc, -a m	— samarica, tovarnica na brodu
dêrle, -a s	— neodgovorno dijete (pren. isto i za stariju osobu), derište
dèrnèk, -a m	— pazar, sajam
dešènjân, -o, -a	— precrtan s čega
dešènjât, -ân	— skicirati, precrtati
dešènjávât, -ájen	— crtati, precrtavati
deškàrgân, -a, -o	— 1. pren. izmoren, izmožden: »Cilo mi je tilo deškargano«; 2. ispran (rublje) u grubo tj. u pretpranju
deškàrgât, -an	— 1. razbaciti teret; 2. skinuti prljavštinu s rublja pretpranjem iza kojeg slijedi kuhanje u vodi s lugom (lušijanje) i ispiranje (režentavanje)
deškàrgávât, -ájen	— 1. razbacivati teret; 2. skidati prljavštinu s rublja pretpranjem
dèškàrik, -a m	— 1. ono što se odstrani deškargavanjem; 2. (kod motora) ispušni plinovi
deškvàrtân, -a, -o	— 1. slomljen; 2. razbijen na dijelove, rasječen; 3. uništen od velika truda: »Uvecer mi doje doma iz poja vas deškvartan.«
deškvàrtât, -ân	— 1. slomiti; 2. razbiti; 3. slomiti (tijelo) od truda
deškvartávât, -ájen	— 1. lomiti; 2. razbijati; 3. uništavati (tijelo) velikim trudom
dèšôto, pril	— ispod
dešperacjûn, -a m	— tuga, žalost: »Umra je o' dešperacjuna.«
dešperadûn, -a m	— siromašak

dešpèrân, -a, -o	— tužan, rastužen, žalostan
dešpèrât (se), -ân	— rastužiti (se)
dešperávât (se), -âjen	— rastuživati (se): »Ja se zaraj toga ne bi dešperava.«
děšpět, -a m	— 1. psina, podvala, pakost; 2. inat; 3. osveta: »Napravija mi je to za dešpet jer san mu jucer reka istinu u brk.«
dešpètôž, -a, -o	— koji je uvijek spreman na psinu, podvalu ili pakost, kapriciozan
dešpètôžast, -a, -o	→ dešpetož
deštakâmenat, -ta m	— 1. vojni raspored mornara austrougarske ratne mornarice; 2. odvajanje, odjeljivanje; 3. odlazak broda u strane zemlje
deštākāt (se), ân	— 1. skinuti podupore (take); 2. rastaviti što: »Sve je deštaka u po ure« tj. sve je rastavio za pola sata; 3. odvojiti (se), rastaviti (se), odlijepiti (se), odijeliti (se): »Vapor se pomalo deštaka o' kraja.«
deštakāvât (se), -âjen	— 1. odvajati (se), rastavljati (se), odljepljivati (se), odjeljivati (se), razdvajati se; 2. skidati podupore
deštēž, -a, -o	— koji je stoik: »On je deštež covik«; spor u reakcijama, kretanjama, radu
deštēžo, pril.	— polako, sporo
deštonân, -a, -o	— kada tko pjeva ili svira krivo, pogrešno (distonira), onda je deštonan: »Pristani više pivat ol ne cuješ da si deštonan.«
deštonât, -an	— zapjevati ili zasvirati distonirano
deštonávât, -âjen	— pjevati ili svirati distonirano
deštrigân, -a, -o	— 1. sreden, završen: »Fala bogu i ovi je posal deštrigan«; 2. uništen: »Njemu ništa a bicikleta je skroz deštrigana« tj. on je prošao bez ozljeda, a bicikl je uništen
deštrigât, -ân	— 1. završiti, srediti: »Deštriga san posal pa gren doma«; 2. uništiti: »Cin san ga tebi da u ruke, zna san da ćeš ga deštrigat« tj. da ćeš ga uništiti
deštrigávât, -âjen	— 1. uništavati; 2. završavati, sređivati
deštũrab, -a m	— smetnja
deštũrbât, -ân	— smetati, smutiti, smesti
dešturbávât, -âjen	— smetati, smućivati, ometati
děšvân, -a, -o	— rastavljen na dijelove, razmontiran
děšvât (se), -an	— rasuti (se), rastaviti, razmontirati
děšvávât, -âjen	— rastavljati što, odvajati, razmontirati, demontirati, uništavati
devêra, -e ž	— karta devera — brusno platno
děvnik, -a m	— školska bilježnica
dezmežân, -a, -o	— koji nije pun: »Ne vaja sude o vina tiščat dezmežane jerbo se vino zna pokvarit.«
dezmežât, -ân	— istočiti iz kakva suda dio tekućine tako da više nije pun: »Dezmeža san onu bacvu o' pet tolitri.«
dezmežávât, -âjen	— istakati iz posuda tekućinu tako da ostanu djelomično prazne

- dezverdinān, -a, -o — 1. koji je po prvi put upotrijebljen; 2. kojoj je oduzeta nevinost, deflorirana
- dezverdināt, -ān — 1. oduzeti nevinost, razdjevičiti; 2. pren. prvi put upotrijebiti
- dezverdināvāt, -ājen — po prvi put nešto upotrebljavati
- dežbānde, pril. — sa strane
- dēžbārak, -a m — iskrcaj: »Tri dana smo cekali na dežbarak.«
- dežbārkān, -a, -o — 1. iskrčan; 2. rasterećen
- dežbārkāt (se), -ān — 1. iskrcati (se); 2. rasteretiti (se)
- dežbārkāvāt (se), -ājen — 1. iskrcavati (se); 2. rasterećivati (se)
- dēžbjēgo, pril. — sa strane; poč dežbjego — skrenuti s pravog puta; bit dežbjego — biti na svoju ruku
- dēžgrācija, -e ž — 1. nevolja, tragedija, nesreća; 2. pren. pokvarena osoba: »Vidila san u grad ono dežgracije« tj. vidjela sam onog pokvarenjaka; 3. baraba: »Ostavi se, dežgracijo, moje ćere.«
- dežgrācijān, -a, -o — unesrećen
- dežinfētān, -a, -o — raskužen, dezinficiran
- dežinfētāt, -ān — raskužiti, dezinficirati
- dežinfētāvāt, -ājen — raskuživati
- dežvidān, -a, -o — rastavljen odvrtnjem vijaka
- dežvidāt, -ān — rastaviti što odvrtnjem vijaka: »Dežvida san svu makinju u po ure.«
- dežvidāvāt, -ājen — rastavljati što odvrtnjem vijaka:
- dī, pril — 1. gdje: »Di je to?«; 2. kamo: »Di greš?«; di i di — tu i tamo: »Di i di vidin jidro.«
- dīdina, -e ž — djedovina
- dīga, -e ž — lukobran
- dijanjoža, -e ž — dijagnoza
- dikō, pril — 1. ponekad, nekad: »Navrati diko do nas«; 2. gdje god, kamo: »Diko iša da iša, najlipje je doma doć«; 3. negdje: »Spremi ovo diko.«
- dikōd —> diko
- dikōderak —> diko
- dīlat, -an — djeljati, obrađivati nožem ili kakvim drugim oštrim predmetom
- dilātāt (se), -ān — veseliti (se)
- dilētāt (se) —> dilatat
- diletāvāt (se), -ājen — razonođivati (se), razveseljavati (se)
- dīnari, -i pl. ž — 1. boja igraćih karata; 2. novci (u Jugoslaviji): »Ako nimaš dinari, samo se javi.«
- dīnja, -e ž — lubenica
- dipēndīt, -in — ovisiti
- dīrīt, -a m — pravo
- dīspūt, -a m — razgovor (ugodni)

- dispùtât, -ân — ugodno razgovarati: »Di se kuva di se vari/di se jidu slane stvari/di pametni moji pari/disputaju na bukari...«
- dišènj, -a m — nacrt, crtež
- dišènjât → dešenjat
- dišènjávât → dešenjavat
- diškòraš, -ša m — razgovor
- diškul, -a m — propalica
- dišpar, -a m — nepar; par dišpar — igra prstima na par — nepar
- dišpjâcer, -a m — neugodnost: »Škužajte mi za vi dišpjacer.«
- dištakàmènat → deštakamenat
- dištòk, -a m — razmak, udaljenost (npr. u regatnom jedrenju)
- dištùrb, -a m — smetnja
- dišturbávât, -âjen — smetati
- dišturbât, -ân — smetati: »Ne bi vas tija dišturbat.«
- dîta, -e ž — firma, ime (posprdno): »Ne'š ti dite« tj. nećeš ti firme
- ditić, -a m — glas u klapskom pjevanju (najčešće samo na završetku pjesme) za jednu oktavu viši od drugog tenora (izvodi ga jedan od tenora dok je nekada to pjevalo dijete koje su samo radi toga vodili sa sobom, pa otud i naziv ditić)
- diva, -e ž — djeвица, djevojka u nar. pjesmi: »Sila diva pokraj mora i u ruci rubac držala«, nar. pjesma, zapis: D. Geić u »Pisme i plesovi Trogira i okolice«; Diva Marija — Djeвица Marija
- divánit, -in — razgovarati
- divènica, -e ž — nadjevenica, krvavica
- divertimènat, -ta m — zabava, provod
- divertit (se), -în — zabavljati (se), provoditi (se)
- divjad, -i — 1. divljač; 2. nekulturni ljudi, divljaci: »Ko more s oton divjadi jemat posla?«
- divjâk, -a m — 1. vrst ptice iz porodice drozdova; 2. divljak
- divjâka, -e ž — divlja podloga na koju se kalemi vočka
- divjê zêje s — trave koje se kuhaju za jelo (G. sing. divjoga zeja)
- dižârm, -a m — rasprega (npr. broda)
- dižârmât, -ân — raspremiti (brod)
- dižarmávât, -âjen — raspreati
- dižgrâcija → dežgracija
- dižinfètân → dežinfetan
- dižinfètât → dežinfetat
- dižinfetávât → dežinfetavat
- dîžvica, -e ž — (dem. od dižva) muzlica, posudica
- dnèvon, pril. — po danu: »Dnevon u poje a noćon na makinju o' uja, sve me straj da ne uvati bolest.«
- dòbar, -a, -o — jak, velik: »U konalu jema dobroga mora « tj. ima jakog vjetra i velikih valova; dobre ruke-dat dobre ruke — dati napojnicu; dobre voje-rado, srdačno: »Dat ću van to dobre voje ako vi želite.«

dobròvôjno, pril.	— rado, s radošću, bez prisile
dòlác, -ca m	— mala površina zemlje u kršu (doci su terasastog rasporeda)
docīn, pril.	— 1. čim, tek što: »Docin san ga vidija, oma san zna ca me ce-ka«; 2. dok: »On se voli napit, docin sin mu ne pije nika-ko«; 3. međutim: »Mislja san da je to on napravija, docin nije.«
dōc, -dōjen	— stići; doć na manje — silom prilika postati umjereniji u prohtjevima, zahtjevima, postati skromniji: »Nemoj visoko letit jerbo bi jedan dan moga doć na manje.«
doćúkāt, -an	— dočuti, doznati iz nepouzdatih izvora
dòdijāt, -en	— dosaditi
dòdīt, -dòdijēn	— dotaknuti: »Nemoj se dodit žice jerbo te more ubiti struja.«
dodivāt, -ījen	— doticati: »Nemojte se dodivat zida jerbo je friško pituran.«
dogāna, -e ž	— carinarnica
doidrit, -in	— dojedriti
dōjt, -dōjden	— doći
dòk, -a m	— mjesto gdje se brod može izvući radi popravka i sl.
dòklec, pril.	— 1. dok, dokle: »Doklec san živ, to ti ne ću zaboravit«; 2. do kuda
dòklen, pril.	→ doklec
dòklōcat, -an	— stići negdje na način da se jedva drži glava uspravno od umora, ili nesunica: »Jedva san o'truda dokloca do doma.«
dòli, pril.	— u pravcu gdje sunce zalazi, dakle zapadno; donje vrime — vrijeme koje dolazi odozdo tj. sa zapada
dolībīt (se), -in	— prikrasti (se), došuljati (se)
dòlīje, pril.	— niže
dōnāpokon	— čak (i ovo): »Sve smo napravili da mu se pomogne, donapokon smo ga vodili likarima u Bec«; »Ka' ga je ostavila, sve je svoje pokupila sobon, donapokon i lancune s posteje.«
dōnjaci, -i (pl.)	— 1. oni koji stanuju na nižem kraju ulice; 2. oni koji su sa donjih strana tj. sa strane na kojoj sunce pada dolje, dakle sa zapada. Donji Okruk je selo na Čiovu koje je zapadno od Gornjeg Okruka (iako na istoj nadmorskoj visini)
dōntrīna, -e ž	— vjeronauk
dòōdak, -tka m	— prihod koji pripada vlasniku zemlje
doōdīt, -in	— dolaziti: »Nemojte mi više doodit.«
dōpja, -e ž	— vrst blanje
dopjādūra, -e ž	— nešto što je dvostruko (najčešće u stolariji — dvostruki rub, dvostruki kanal u drvu i sl.)
dōpjēt, -a m	— dvogled, dalekozor
dopjūn, -a m	— vrsta mesa (pozicija na živini)
dōpokon	→ donapokon

doránit, -in	— prištedjeti za koga do određene prilike, zaštedjeti, sačuvati za koga
dosěć, -gnen	— dosegnuti
dòsli pril.	— dosad
dòslipat, -an	— po tmimi ili slaboj vidljivosti doći
dòstájat, -jen	— doticati dno nogama
dòstât, -jen	— dotaknuti dno mora nogama
dòšast	— dan koji će doći
dòta, -e ž	— miraz
dòtarica, -e ž	— koja je dobila ili će dobiti veliki miraz, bogata udavača
dòtrina, -e ž	→ dontrina
dòve, pril.	— kuda, kamo: »Pitan ja njega, dove! A on će ti meni da gre gondulon pobić u Italiju.«
dòvežě, pril.	— dokle, do kuda, do kada
dòža, -e	— mjera
dráca, -e	— 1. vrst bodljikavog grma, trn (<i>Prunus spinosa</i>); 2. riblja kost; 3. trn, bodlja: »Zabila mi se draca u nogu.«
dràciv, -a, -o	— 1. koji je bodljikav, pun bodlji; 2. pun ribljih kostiju: »Tija san kupit mali škrpunići za brujet ma su puno dracivi.«
drágit, -in	— milovati
dragòjùban, -a, -o	— ljubezan, srdačan
dragòjùbno, pril.	— ljubazno, srdačno
dragòvëtan, -a, -o	— drag: »Potrošija san danas za ništa cili dragovetni dan.«
dragòvât, -ùjen	— uživati u čemu što je drago: »Jesi majko mlada bila / iskušala ljubav svoju / jesi išta raspoznala / da se jubi ca draguje« nar. pjesma (zapis N. Buble)
dragòvòjno, pril:	— slobodno, onako kako se želi: »Nemoj mene majko karat / nije lako srcen ravnat / zato meni pusti majko / da ja jubin dragovojno.«
drčájina, -e	— (zbirna imenica) dječurlija
drčájica, -e ž	— hladnoća: »Boga mi će ove zime bit drčajice.«
drčün, -a m	— drhtaj zbog zime; prodavat drčune — vidljivo drhtati; (podrugljivo): »Lipo san ti govoriya da se dobro obučeš, a sa' prodaji drčune.«
drëbang, -a m	— tokarska klupa
drëca, -e ž	— pletenica kose
drëcât, -an	— izravnati
drecávât, -ájen	— ravnati
drëcit (se), -in	— derati (se): »Nemoj mi se drecit vō kraj uva.«
drëjat, -en	— tokariti
drëjer, -a m	— tokar
drët, -a, -o	— uspravan, ravan: »Jema devedeset godin, a još dret kâ svića.«
drëto, pril.	— ravno, pravo, uspravno, izravno, direktno: »Ajde dreto doma«; »Poć ću se tužit dreto u prišidenta.«

drímjät (se), -en	— spavati (se): »Drimje mi se, gren leć.«
drío	→adrio
drívo, -a s	— drvo, stablo, drvena građa
drīt, -a m	— potrebna tkanina za odijelo
dřkat, -an	— 1. onanirati; 2. pren. govoriti ili raditi što bez smisla ili koristiti: »Ne drkaj mi po makinji jerbo ćeš je razbit.«
dřkavac, -ca m	— podr. adolescent
dřle, -a s	— dijete
dřmat, -an	— tresti
drnek	→ dernek
dřnit, -en	— zabiti, pren. prevariti: »Nima tō milosti. Zakon je ko ga kome drne« tj. tko koga prevari
drōb, -a m	— 1. trbuh; 2. želudac: »Boli me drob.«
drōnjät, -an	— spavati (posprdno): »Dronjaš pri' kućon po cili božji dan.«
drōp, -a m	— kôm
drōpūja, -e ž	— rakija napravljena od grožđanog koma
drōš, -a m	— bombon
dřpat (se), -an	— gurati (se) i derati (se) među sobom, hvatati (npr. momak i djevojka): »Vidija san ono dvoje di se drpaju u jardinu.«
dřpnet, -a, -o	— 1. ukraden; 2. na brzinu uzet
dřpnit, -en	— 1. ukrasti; 2. na brzinu uzeti
drpnívät, -íjen	— krasti
dřte, -dřteta s	— dijete (nedoraslo)
drūgi, -oga m	— drugi časnik palube ili stroja na brodu
drūžbenica, -e ž	— drugarica, prijateljica
drvenāríja, -e	— (zbir. imenica); vrata, prozori kao i sva drvena oprema kuće
držälo, -a s	— ručka motike, krampa, lopate
düb, -a m	— 1. stablo (zbirno-dubja); 2. hrast (pl. dubi, dubja): »Posadi dubja pa ćeš jemat lada.«
dúbät, -an	— kopati, dupsti
dúbīt, -in	→ dubat
dubocīna, -e ž	— dubina
dùdük, -a m	— 1. vrsta pastirskog instrumenta; 2. sin. za glupana: »Ja san
dūga, -e ž	— drvena daska bačve: »Falu mu dvi duge u glavu« tj. psihički nije sasvim u redu; »Pijan je kâ duga.«
dūja, -e ž	— dvojka (najčešće u igri karata)
Dūovjanin, -a	— bratim bratovštine sv. Duha
dupèrät, -än	— upotrebljavati
dupīn, -a m	— delfin
dūpja, -e ž	— medaljon
dùpläc, -a m	— 1. dvostruki hitac; 2. čovjek jako razvijenih grudi pa u skladu s tim i velike snage
dùplica, -e ž	— 1. dvocijevka; 2. vrsta ribarske mreže dvostrukih stijenki; 3. jezgra bajame koja se sastoji od dva komada; 4. plod voća nastao srastanjem dvaju plodova

duplīr, -a m	— velika voštana svijeća sastavljena od više manjih
dūr-dūr	— izraz u smislu trajati, trajati: »Neka likar govori ca oće, a ja ću jist pa dokle dur-dur« tj. dok trajao, trajao
dūrāt, -ān	— trajati
dūrēl, -a m	— želudac kokoši ili peradi općenito
dūševan, -a, -o	— dobroćudan, koji je dobra srca
dūšīt, -in	— 1. gušiti; 2. ispuštati zrak (npr. iz zračnice): »Duši mi guma o' biciklete vaja mi je prominit.«
dūšnik, -a m	— (isto i odušnik) — pomoćni otvor na vrhu bačve kroz koji izlazi zrak kada se u bačvu ulijeva vino
dūzīna, -e ž	— dvanaest istih komada: »Pošto duzina jaj?«
dvizīca, -e ž	— životinja koja po drugi put koti
dvižica	→ dvizica
dvižica	→ dižvica
dvōr, -a m	— dvorište
dvōrje, -a s	— kuća s dvorištem i svim pomoćnim zgradama, imanje s kućom: »Nikad nikome nisan išla na dvorje karat se zaraj dice.«
dvōzdila, -e ž	— (metaforično) dvolična žena

Đ

đamāra, -e ž	— kaputić, gornji dio muške narodne nošnje (umjesto dugmeta ima alamare)
đapānēški, -a, -o	— japanski, koji je porijeklom iz Japana
đapanēž, -a m	— 1. Japanac; 2. stvar koja je iz Japana: »Nabavija san peškafondo, pravi đapanjež.«
Đapanēžica, -e ž	— žena koja je iz Japana
đārdin, -a m	— park
đardinēra, -e ž	— nešto finija zaprežna kola (s oprugama i posebnim sjedalom)
đardinēt, -a	— 1. rešetkasta drvena ograda na brodu koja štiti posadu od naleta većih valova; 2. mali park, parkić; 3. nešto ukrasno
đēlāpa, -e ž	— vrsta trave koja izaziva proljev
đelāt, -a	— sladoled
delōz, -a, -o	— ljubomorani
delōžast	→ deloz
delōžija, -e ž	— ljubomora
deložijāt, -ān	— biti ljubomorani
denār, -a m	— siječanj
denāžija, -e ž	— gimnazija
denāžišta, -e m	— gimnazijalac
đendar, -a m	— žandar
đeneracijūn, -a m	— generacija

denověž, -a m	— 1. vrsta jedra (floka); 2. Đenovež – Genovežanin
đes, -a m	— 1. žaruljica džepne lampe ili svjetiljke bicikla; 2. vrsta krede kojom se premazuje vrh biljardskog štapa
dentilast-a, -o	— elegantan
dentile, -a m	— elegantan muškarac
dentilëca, -e ž	— elegancija
derândul, -a m	— kolovrt za pritvaranje vrata ili prozora
đeš, -a m	— gips
điga, -e ž	— lukobran
đik, -a m	— zaprežna dvokolica
đilda	— u uzviku — »jepla đilda« kojim se poprača uspjeta šala, psina i sl., općenito uzvik veselja nakon kakva uspjeha
đilët, -a m	— prsluk
đilëtîn, -a m	— 1. prslučić; 2. prsluk koji se nosi ispod sakoa
đindêrân, -a, -o	— 1. ukrašen biserima, raskošan; 2. pren. ohol
đipnit, -en	— 1. na brzinu uzeti; 2. ukrasti
đir, -a m	— 1. dio kola ili bicikla pomoću kojeg se vrši okretanje; 2. jedan okret u vožnji: »Daj mi jedan đir na biciklu« tj. daj mi se provozati jedan okretaj, jedan krug; »Napraviija san dva đira po rivi.«
đirân, -a m	— vrsta cvijeća
đirândul, -a m	→ đerandul
đirândula, -e ž	→ đirandul
đirâniija	→ điran
đirasôl, -a m	— suncokret
đirat, -ân m	— šetati: »Gren đirat po rivi.«
đirávât, -ájén	— putovati, šetati, prolaziti često pored: »Lako je njemu, on ništa ne radi nego samo điraje po svitu«; »Po cili dan mi điraje pod ponistron.«
đirlânda, -e ž	— vijenac
đômetar, -ra m	— geometar
đornâl, -a m	— novina
đurât, -a m	— porotnik
đunj, -a m	— lipanj

E

ê	— skraćeno od hej, ej; uzvik prilikom pozdrava pri susretu ili u mimohodu: »E, Mate!«; »E, Ivane'«, u smislu: »Zdravo M.!«, i »Zdravo I.!«
ë	— potvrdna čestica, jest, da
ë â	— eh da je tako
ë dâ	— a ne: »Misliija si da je to lako? E da« tj. ne, nije; »E dâ, uva-tit ćeš ga, kako nećeš«; jest da, kako da ne

Édít, -a m	— Egipat
ě ě	— da, da (sa sjetom), davno, toliko toga
ê ñ	— nego što: »Jesi li bija tamo?« »E ne, neću poč«, u smislu: »Nego što sam nego bio.«
ê ñ	— znak logičnog slaganja: »Bi li ti uzeja te pineze?« »E, nu.«
edukacijūn, -a m	— odgoj, obrazovanje
edükân, -a, -o	— obrazovan
edükât, -ân	— poučiti, obrazovati
edukávât, -ájen	— poučavati, obrazovati
ekípäj, -a m	— posada broda, momčad
ëla, uskl.	— oj
ëler, -a m	— 1. sin. za sitni novac; 2. filir (polovina šolda): »Niman ni elera.«
ëlfer, -a m	— najstroža kazna u nogometu, jedanaesterac
ëlikon, -a m	— vrst puhačkog lišenog instrumenta (bas)
endivja, -e m	— vrst zimske salate
ënti	→ benti
ëred, -a m	— nasljednik
erjāv, -a, -o	— 1. rdav, zardaó; 2. loš, loša karaktera, nevaljao, zao: »Nije on tako erjav, samo ga je društvo iskvarilo.«
ervācki, -a, -o	— hrvatski
ervāski	→ ervacki
ëška, -e ž	— mamac (za ribu u ribolovu)
ëškât, -an	— stavljati ešku (v.)
ëšta, -e ž	— želja, nagon, raspoloženje, časovito raspoloženje: »Došla mi je ešta da mu recen sve u brk.«
ëštar, -ëštra m	→ ešta
etamín, -a m	— vrst platna
etažër, -a m	— polica za knjige
ëvala, uzv.	— 1. pozdrav pri susretu ili u mimohodu; 2. uzvik odobrenja, bravo: »Evala van za to ca ste ucinili.«
ëžõfo, pril.	— po službenoj dužnosti